

JÕHVI LASTEAIAD

ÕPPEKAVA

Koostasid:

R. Oks- Jõhvi Lasteaiad direktor
L. Ujok- Jõhvi Lasteaiad Pillerkaare maja õppealajuhataja
H. Erikson - Jõhvi Lasteaiad Kalevipoja maja õppealajuhataja
J. Merkulova- Jõhvi Lasteaiad Sipsiku maja õppealajuhataja

Jõhvi 2023

SISUKORD:

1. Üldsätted	3
2. Lasteaia liik ja eripära	4
3. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted ja sisu ning laste arengu eeldatavad tulemused vanuseti	6
4. Erivajadusega lapse arengu toetamine, põhimõtted ja korraldus	23
5. Metoodiliste õppeprogrammide õpisisu ja eesmärgid	24
6. Üldoskused. Eeldatavad üldoskused vanuseti.....	25
7. Väärtused	27
8. Õppe-kasvatustegevuse korraldus.....	28
9. Laste arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning korraldus	30
10. Lastevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus	31
11. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord	32
12. Lisad	33
lisa 1: Lapse arengu hindamise tabel	34
lisa 2: Koolivalmiduse kaart	45
lisa 3: Individuaalne arenduskava lapse arengu põhivaldkondade kaupa.....	48
lisa 4: Individuaalne arenduskava õppetegevuse valdkondade ja üldoskuste kaupa...50	
lisa 5: Arenguveestluse aruanne lapsevanemaga	52

1. ÜLDSÄTTED

- Lasteaia õppekava koostamise aluseks on koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava.
- Käesolev õppekava on lasteaia õppe-kasvatustegevuse alusdokument, mis on kooskõlastatud lasteaia pedagoogilise nõukogu ja hoolekoguga.
- Oma tegevuses juhindub lasteaed Koolieelse lasteasutuse seadusest, kohaliku omavalitsuse korraldustest, lasteaia põhimäärusest ning arengukavast.
- Lasteaia õppekava toetab lapsevanemaid laste kodusel õpetamisel-kasvatamisel.
- Lasteaia pedagoogilise nõukogu või hoolekogu ettepanekul võib lasteasutuse õppekavasse lisada ka teisi õppe- ja kasvatustegevusega seotud sätteid.
- Lasteaia õppekava ülesandeks on süstematiseerida õppekasvatustöö sisu, määratleda eesmärgid ning nende realiseerimise viisid ja meetodid.
- Õppekava tagab laste igakülgse arengu, mille lõppeesmärk on laste koolivalmidus.
- Õppekava läbinule annab lasteaed välja koolivalmiduse kaardi.

2. LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA

Lasteasutuse nimetus: **Jõhvi Lasteaiad**

Lasteaia juriidiline aadress: Puru tee 15
Jõhvi linn
Jõhvi vald 41534
Ida-Virumaa

Lasteaed töötab eraldi kolmes majas. Lasteaia majade asukohad on:

1. **Pillerkaar** Puru tee 15
Jõhvi linn
Jõhvi vald 41534
2. **Kalevipoeg** Hariduse 7
Jõhvi linn
Jõhvi vald 41534
3. **Sipsik** Narva mnt. 21
Jõhvi linn
Jõhvi vald 41535

Lasteaed on munitsipaallasteaed.

Lasteaia teeninduspiirkond on Jõhvi valla haldusterritoorium. Vabade kohtade olemasolul võetakse lasteaeda lapsi teistest omavalitsusüksustest. Lasteaeda vastuvõtt toimub Jõhvi vallavalitsuse kehtestatud korras.

Lasteaias on **30 rühma**:

Pillerkaare majas: 6 rühma

Kalevipoja majas: 12 rühma

Sipsiku majas: 12 rühma

Lasteaia õppekeeled on eesti ja vene keel.

Lasteaia liik:

Lasteaed on kuni 7-aastastele lastele, kus tegutsevad sõimerühmad, assistendirühmad, pilootprojekti rühmad, tasandus (eri) rühm, lasteaia-, keelekümbelus- ja liitrühmad.

Lasteaia eripära:

- 1. Hea alguse metoodika kasutamine**
- 2. Aktiivõppemeetod**
- 3. TEL programm**
- 4. Keskkonnaõpe**
- 5. Kiusamisest vaba lasteaed metoodika kasutamine**
- 6. Ettevõtlikusõpe**
- 7. Projektõpe**
- 8. Avastus – ja õuesõpe**
- 9. Digiharidus(robotika) õpe**
- 10. Eripedagoog-mänguterapeudi tugi lastele, lastevanematele ja rühmaõpetajatel**
- 11. Eesti keele õpetamine vene õppekeelega rühmas**
- 12. Innovaatiliste ning digitaalsete lahenduste korraldamine õppetöös läbi ELIISI infosüsteemi**
- 13. Töökasvatus**

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID, PÕHIMÕTTED JA SISU NING LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED ÕPPEKAVA LÄBIMISEL VANUSETI

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- Üldeesmärk : laste õppimise alusoskuste arengu toetamine, et kujuneksid eeldused igapäevaeluga toimetulekuks ja koolis õppimiseks.
- Laste sotsiaalsete oskuste arendamise toetamine läbi mängu, mis on kõigi üldoskuste ning eri ainevaldkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.
- Lapse arengut ja õppimist toetab õpi- ja kasvukeskkond, mis suunab lapse uudishimu ja õpimotivatsiooni, tagab õpetaja toe ja juhendamise ning annab lapsele turvatunde.
- Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel, st. oskust tahtlikult juhtida taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone.
- Laste meelte arengu toetamine.
- Laps õpib kogemuse kaudu õpetaja loodud tingimustes.
- Lapsed on loovad ja julged oma ideede avaldamisel.
- Rõhu asetus tervise- ja kombeõpetusele, enesekohaste oskuste kujunemisele (emotsioonid, käitumine, reeglitele allumine). Turvatunde ja eduelamuse tagamine.
- Laste keskkonnateadlikkuse kujunemise toetamine läbi looduse ja keskkonnaõpetuse. Loodus teeb loovaks.
- Pärimuskultuuri hoidmine ja edasikandmine. Eesti ja teiste rahvuste kultuuritraditsioonide väärtustamine.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- Lapse tervise hoidmine ja liikumisvajaduse rahuldamine.
- Lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine.
- Süsteemsus – liikumine lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.
- Loovuse toetamine.
- Mängu kaudu õppimine.
- Kodu ja lasteaia koostöö.
- Üldõpetusliku tööviisi rakendamine.
- Lapsekeskse kasvatuse ja õpetuse rakendamisel toetatakse Hea Alguse põhimõtetele ning õppe- ja kasvatustegevust planeerides lähtutakse lapse (eri)vajadusest, väärtustatakse iga lapse individuaalsust ning arendatakse last lähtuvalt tema huvidest ja võimetest.

Õppe- ja kasvatusvaldkondade sisu ning arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanusesti:

Lasteasutuse õppekavas esitatakse õppe- ja kasvatustegevuse sisu järgmistes valdkondades:

- 1) mina ja keskkond
- 2) keel ja kõne
- 3) matemaatika
- 4) kunst
- 5) liikumine
- 6) muusika
- 7) eesti keel kui teine keel

Valdkond: Mina ja keskkond

Eesmärk:

- laps mõistab ja tunnetab maailma terviklikult
- omab ettekujutust oma minast
- väärtustab eesti kultuuritraditsioone
- väärtustab enda ja teiste tervist
- väärtustab keskkonda hoidvat mõtteviisi
- märkab nähtusi ja muutusi looduses, suhtub ümbritsevasse austavalt
- lapses kujuneb heasoovlikkus nii täiskasvanute kui eakaaslaste vastu (abivalmidus, kaastunne, sõbralikkus mängus, töös, igapäevatoimingutes)

Õpisisu:

Sotsiaalne keskkond.

- mina, perekond, kodu, sugulased
- lasteaed, kool
- kodumaa
- ametid
- eesti rahva tähtpäevad, kombed, pärimuskultuur
- lapsed mujal maailmas, teised rahvused Eestis
- üldtunnustatud käitumisreeglid, üldnimelikud väärtused
- tervise väärtustamine, tervislik toitumine

- ohutu käitumine, ohud õuealal, ruumis
- hädaabinumbri kasutamine
- minu keha
- minu meeled
- nahk, silmad, kõrvad
- suuhügieen

Looduskeskkond.

- kodukoha loodus
- muutused looduses
- elukeskkond
- inimese mõju loodusele

Tehiskeskkond.

- ehitised
- kodutehnika
- jäätmed
- transpordivahendid
- jalakäija ohutu liiklemine
- valgusfoor
- sõidu- ja kõnnitee, ülekäigurada, ohud liikluses
- turvavarustus

Suuname last küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama) ja järeldusi tegema.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Oskab ohutult liikuda rühmas, õuealal. Oskab kuulata ja määrata heli suunda.	Nimetab sõidukeid, teab fooritulede tähendust.	Teab, kuidas ohutult liigelda ja jalgrattaga sõita. Kirjeldab mõningaid ohte kodus, lasteaias, liikluses.	Selgitab helkuri, kiivri tähendust. Oskab nimetada ohtusid lasteaeda ümbritsevas liikluses. Kirjeldab ohte kodus, liikluses, veekogul.	Kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses. Kirjeldab teekonda kodust lasteaeda.

<p>Nimetab tegevusi pildil. Nimetab mõningaid loomi ja linde.</p>	<p>Oskab nimetada loomi, putukaid.</p>	<p>Tunneb ja nimetab tuntumaid kodu- ja metsloomi.</p>	<p>Kirjeldab kodukohta loodust, taimi, seeni. Eristab tervisele kasuliku ja kahjuliku.</p>	<p>Kirjeldab loomade välimust, loodust, taimi, seeni.</p>
<p>Teab pereliikmeid.</p>	<p>Ütleb ees- ja perekonnanime, nimetab pereliikmeid. Teab oma rühma nime.</p> <p>Nimetab kodumasinaid.</p> <p>Oskab lohutada sõpra.</p>	<p>Kirjeldab ennast, oma kodu.</p> <p>Suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt. Kirjeldab erinevaid aastaegu.</p>	<p>Kirjeldab ennast, oma huvisid, kodu, perekonda. Nimetab erinevaid ameteid.</p> <p>Käitub keskkonda säästvalt. Mõistab tehismaailma mõju.</p>	<p>Oskab end tutvustada, teab pereliikmeid ja sugulasi. Teab kodust aadressi, lasteaia aadressi.</p> <p>Kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võivad mõjutada tervist. Teab kodumasinatega seotud ohte. Nimetab erinevaid ameteid. Näitab kaardilt oma kodukohta. Teab Eesti Vabariigi presidendi nime. Nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone.</p> <p>Loob ja hoiab sõprussuhteid. Teab oma kohustusi ja õigusi. Teab rühmareegleid ja täidab neid.</p>

Valdkond: Keel ja kõne

Eesmärk:

- laps on aktiivne suhtleja
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja raamatute vastu
- kasutab kõnes õigeid grammatilisi vorme, mitmekesisist lauseehitust
- hoiab ja kannab edasi pärimuskultuuri

Õpisisu:

- keelekasutus: hääldamine, grammatika (diktsiooniharjutused, välteharjutused, hääliku- ja sõnamängud, luuletused), sõnavara (sõnamängud, ettelugemine, dramatiseering)
- suhtlemine, kuulamine, jutustamine (laste lavastused, rühmade teatrietendused, loovjutustus, muinasjutuhommikud)
- lugemine, kirjutamine
- lastekirjandus (muinasjutud, muistendid, vanasõnad, kõnekäänud, tutvumine eeposega Kalevipoeg)

Lugemine, kirjutamine algab lapsele ettelugemisest, raamatute vaatamisest, raamatupiltide järgi rääkimisest. Tekib ettekujutus tekstist, lausest, sõnast.

Keel ja kõne saadab last igas toimingus, õppetegevustes, mängudes, olmetoimingutes.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Saab aru kuuldu sisust. Tuleb toime suhtlemisel eakaaslastega . Suhtleb täiskasvanuga. Vaatab koos täiskasvanuga raamatuid.	Osaleb dialoogis. Kuulab ja mõistab kõnet. Loeb väiksemat luuletust peast. Hääldab õigesti enamikke häälikuid. Keerab	Algatab suhtlust. Saab aru kuuldu sisust . Kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid. Tunneb mõningaid tähti.Leiab häälikuid sõnas, määrab selle asukoha.	Suhtleb nii täiskasvanu kui eakaaslastega. Räägib iseendast. Annab teksti sisu edasi suunavate küsimuste abil.Kasutab omadussõna võrdlusastmeid. Kirjutab õigesti oma nime. Loeb mõned	Suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda. Saab aru kuuldu sisust ja reageerib sellele sobivalt. Jutustab pildi järgi, vahendab ka oma tundeid. Kasutab kõnes kõiki käänevorme.Tunneb tähti, veerib 1-2 silbilisi sõnu. Teab peast laule ja

Kasutab tuttavas situatsioonis grammatilise lt vormistamata 1-2 sõnalisi lauseid.	raamatul lehti. Kasutab 3-5 sõnalisi lauseid.	Hääldab kõiki häälikuid õigesti. Jutustab pildiseeria järgi.	sõnad kokku.	luuletusi. Teab vanasõnu, mõistatusi, kõnekäände.
---	---	--	--------------	---

Valdkond: Eesti keel kui teine keel

Eesmärk:

- laps tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu
- saab aru eestikeelsetest sõnadest ja väljenditest
- laps soovib eesti keeles suhelda
- kasutab lihtsamaid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises

Õpisisu:

- kuulamine
- kõnelemine
- Eesti kultuuriga tutvumine

Vene õppekeele rühmadele korraldab eesti keele õppetegevusi igapäevaselt eesti keelt kõnelev õpetaja läbi pilootprojekti „Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeele rühmas” ja eesti keele õpetaja. Eesti keelt õpitakse lõimitult laste igapäevatoimingute, rühmas käsitlevate teemade ja teiste õppetegevustega.

Eesti keele õpetaja poolt läbiviidud keeleõppe tegevuskordade arv nädalas:

1,6-3a. lastel 1x nädalas

3-a. lastel 2x nädalas

4-a. lastel 2x nädalas

5-7-a. lastel 3x nädalas

Keeleõpetus toimub mänguliselt.

Keele õppimisel aitavad kaasa erinevad tegevused nagu: liikumine ja laulmine, käelised tegevused, samuti igapäevatoimingud, mängud, vestlused.

Laste kasvatamisel ja arendamisel väärtustame nii eesti keelt ja kultuuri kui ka lapse emakeelt ja kultuuri.

Ettelugemiseks kasutame pildirikkaid ja lihtsama keelega raamatuid, Eesti muinasjutte, Vene muinasjutte.

Pedagoog rõhutab õige kõne mudelite kasutamist ning osutab vigadele delikaatselt, korrates sõna või fraasi korrektsena. Rühmades on kasutusel nn. rääkiv sein.

Kõnearendusteemad:

- mina ja minu pere
- minu lasteaed
- minu päev
- riided, jalatsid
- mänguasjad
- loomad, linnud
- sõidukid
- öö, hommik, päev, õhtu
- kaupluses
- arsti juures
- helistamine
- tähed, numbrid

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

3-4 a	4-5 a	5-6 a	6-7 a
<p>Tunneb huvi eesti keele vastu.</p> <p>Kuulab ja tajub eesti keele kõla.</p> <p>Kordab järele lihtsamaid sõnu.</p> <p>Tunneb huvi Eesti rahvus-sümbolite vastu.</p>	<p>Reageerib lihtsamatele korraldustele.</p> <p>Kuulab eestikeelset ettelugemist.</p> <p>Mõistab lihtsamaid küsimusi.</p> <p>Tunneb ära õpitud sõnad ja mõistab neid.</p> <p>Kordab järele õpitud sõnu.</p> <p>Oskab vastata lihtsamatele küsimustele.</p> <p>Oskab kirjeldada Eesti lippu.</p> <p>Tunneb huvi Eestis tähistatavate rahvakalendri tähtpäevade vastu.</p>	<p>Reageerib eesti keeles antud korraldustele.</p> <p>Kuulab eestikeelset ettelugemist ja tunneb kuuldu pildilt ära.</p> <p>Saab aru küsimustest.</p> <p>Oskab koostada lihtsamaid fraase ja lauseid.</p> <p>Kasutab endast rääkides sõna mina-vormi.</p> <p>Teab peast mõnd eestikeelset laulu või luuletust.</p> <p>Tunneb huvi eesti keeles lugemise ja kirjutamise vastu.</p> <p>Tunneb kirjapildis ära oma nime.</p> <p>Tunneb Eesti lippu,</p>	<p>Reageerib eesti keeles antud korraldustele.</p> <p>Mõistab etteloeatud eestikeelse teksti põhisisu.</p> <p>Mõistab esitatud küsimusi.</p> <p>Kõneleb õpitud sõnavara piires.</p> <p>Vastab küsimustele, oskab ise esitada lihtsamaid küsimusi.</p> <p>Moodustab ise lihtsamaid fraase ja lauseid.</p> <p>Vestleb õpitud teemadel.</p> <p>Tunneb eesti keele häälikuid ja tähti.</p> <p>Kirjutab oma nime trükitähtedega.</p> <p>Oskab kirjeldada Eesti lippu, rahvuslille ja rahvuslindu.</p> <p>Nimetab vähemalt paar eesti rahvustoitu.</p> <p>Tunneb ära eesti rahvarõivad.</p>

		rahvuslille, rahvuslindu ja oskab neid nimetada.	
--	--	--	--

Jõhvi Lasteaiad majade **keelekümbelusrühmad** töötavad täis keelekümbelusmetoodikaga. Keelekümbelusrühma laste vanus on 3-7 a. Kogu õpe ja kasvatus toimub täis keelekümbelusmetoodikaga rühmades eesti keeles. Õppe- ja kasvatustööd kavandades juhindub õpetaja väljatöötatud keelekümbelusprogrammist. Õppekava valdkonnad on omavahel integreeritud. Keelekümbelusrühma õpitulemused lähtuvad koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast ning ei erine lapsele esitatavate koolivalmiduse nõuete osas.

Keelekümbelusprogrammi **eesmärgid** on:

1. Toetada muu emakeelega laste tasakaalustatud kakskeelsuse kujunemist.
2. Toetada muu kodukeelega laste kohanemist eesti kultuuriruumis ning selle traditsioonide omaksvõtmist.
3. Eesti keele kõla kuulamine ja tajumine.
4. Tuttavate sõnade ja fraaside äratundmine lausetest.
5. Õpitud sõnade ja fraaside kasutamine.
6. Eesti keele õppimine igapäevaelu, õpitegevuste ja mängu kaudu.

Keelekümblusprogrammi põhimõtted:

1. Kümblusõpetaja räägib lapsega ainult kümbluskeelt. Õpetaja kindlustab selle, et laps saab temast aru, kasutades selleks erinevaid õpetamisviise, näitlikustamist, mõtte kordamist teiste sõnadega.
2. Mängu kaudu õppimine.
3. Lapsed õpivad vahetust kogemusest, suhtlemisest.
4. Õpetajad toetuvad laste huvidele.
5. Perekonna osalus – lapsevanemad ja õpetajad arutavad laste edasijõudmist ning kodust tegevust laste emakeele arendamisel.
6. Lastega külastatakse eestikeelseid üritusi.
7. Keelekümblus on tulemuslikum, kui seda korraldatakse erinevaid meeli haarates ja näitlikke vahendeid kasutades.
8. Teemakohane sõnavara koos piltidega on lastele seinal näha.
9. Sõnavara omandamiseks kasutame nõ. rutiintegevusi – hommikuring.
10. Tagame lastele eduelamuse, tunnustame lapsi.

Lapse arengu eeldatavad tulemused keelekümblsruhmas

3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
<p>Kuulab sihtkeelt. Kordab sõnu järele. Osutab sõrmega esemele, pildile. Vastab ühe sõnaga. Kasutab holofraase. Tunneb huvi Eesti rahvussümbolite vastu.</p>	<p>Kuulab ettelugemist. Tunneb ära õpitud sõnad. Kasutab õpitud sõnu kõnes. Laulab, loeb liisusalme. Saab aru korraldustest, kõnest. Tunneb ära Eesti lipu.</p>	<p>Tunneb huvi eesti keele vastu. Reageerib eesti keeles antud korraldustele. Tunneb ära lihtsamad õpitud sõnad ja mõistab neid. Mõistab esitatud küsimusi. Kuulab ja mõistab kõnet. Kordab järele õpitud sõnu ja fraase. Kasutab endast rääkides sõna mina. Vastab küsimustele õpitud sõnavara piires. Tunneb huvi asjade nimetuste vastu. Hääldeb järele kuuldud sõnu.</p>	<p>Reageerib korraldustele. Kuulab ja mõistab kõnet. Mõistab ettelõetud teksti põhisisu. Mõistab esitatud küsimusi. Tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid ning mõistab neid. Kõneleb õpitud sõnavara piires. Vastab küsimustele, esitab ise küsimusi. Teab peast mõnd eestikeelset luuletust, laulu. Hääldeb õigesti uusi õpitud sõnu.</p> <p>Kasutab keelt koos õpetajaga aktiivselt. Tunneb eesti keele häälikuid ja tähti. Tunneb kirjapildis ära eestikeelsed sõnad. Loeb lihtsamat eestikeelset</p>

		Oskab kirjutada oma nime trükitähtedega. Tunneb huvi lugemise ja kirjutamise vastu. Tunneb Eesti rahvussümboleid ja nimetab neid. Oskab laulda mõnda eesti lastelaulu.	teksti. Oskab nimetada mõningaid Eestis tähistatavaid riiklikke ja rahvuslikke tähtpäevi. Tunneb ära eesti rahvarõivad.
--	--	--	---

Mitte-eesti kodukeelega lapsed eesti õppekeelega rühmas.

Eesti keelt õpitakse kogu rühmaga õppe- ja igapäevategevuste kaudu. Lisaks tegeldakse mitte-eesti kodukeelega lastega eraldi 2-3-liikmelises rühmas vabategevuse ajal. Vajadusel koostatakse lapsele individuaalne arenduskava. Individuaalse tööga tegeleb **eesti keele õpetaja**. Oluline on lapse sõnavara rikastamine ning eestikeelse kõne arendamine, lähtudes rühmas käsitletavatest teemadest ning lapse üldisest arengutasemest. Tähtis on, et laps saaks teda ümbritsevast kõnест aru ning osaleda aktiivselt mängudes ja igapäevatoimingutes.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

Mitte-eesti kodukeelega lapsed eesti õppekeelega rühmas:

Kuulamine

I poolaasta	II poolaasta	Järgnev periood (kuni koolimine kuni)
Tunneb lihtsamaid viisakusväljendeid. Näitab üles huvi esemete ja tegevuste eestikeelsete nimetuste vastu. Kordab järele õpitud sõnu ja kasutab neid tuttavate esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks. Näitab üles huvi suhtlemise vastu ning vajadusel loob kontakti täiskasvanu ja teiste lastega.	Kasutab elementaarseid viisakusväljendeid erinevates suhtlussituatsioonides. Oskab koostada lihtsamaid fraase ja lauseid. Kõneleb õpitud sõnavara piires, suudab algatada ja lõpetada vestlust. Kasutab lihtsaid fraase ja lihtlauseid. Oskab vastata küsimustele õpitud sõnavara piires.	Räägib õpitud sõnavara piires endast ja oma perest. Teab peast mõnda eestikeelset luuletust ja laulu. Vastab küsimustele ja oskab esitada küsimusi. Osaleb aktiivselt õppetöös. Valdab baassõnavara rutiintegevuste ja läbivõetud teemade ulatuses. Suhtleb täiskasvanute ja lastega eesti keeles ning osaleb aktiivselt tegevustes ja mängudes.

Hääldamine		
Hääldab järele kuulnud sõnu. Eesti kultuuri tutvustamine	Hääldab õpitud sõnu õigesti.	Hääldab uusi õpitud sõnu õigesti.
Tunneb huvi Eesti rahvussümbolite vastu. Teab ja oskab nimetada, mis riigis elab. Tunneb huvi Eestis tähistatavate rahvakalendri tähtpäevade vastu.	Oskab Eesti rahvussümbolitest nimetada ja kirjeldada Eesti lippu, rahvuslille, rahvuslindu. Oskab nimetada mõnd Eestis tähistatavat riiklikku ja rahvuslikku tähtpäeva.	Valdkondade “Keel ja kõne” ning “Mina ja keskkond” eeldatavad tulemused.

Kuna laste keeleline areng on erinev, siis on eeldatavate õpitulemuste saavutamine erinev. Seepärast hindame laste eesti keele kui teise keele arengut tema enda varasemate tulemustega võrreldes.

Valdkond: matemaatika

Eesmärk:

- laps rühmitab esemeid 1-2 tunnuse alusel, võrdleb hulki
- järjestab esemeid suuruse järgi
- tunneb ajamõisteid
- mõtestab loendamistegevust
- mõistab mõõtühikuid
- tunneb geomeetrilisi kujundeid
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes

Õpisisu:

- hulgad, loendamine, arvud, arvutamine
- arvudevahelised seosed
- suurused, mõõtmine
- geomeetrilised kujundid
- tekstülesannete koostamine ja lahendamine
- jalutuskäikudel matemaatikaga seotud asjade otsimine
- osadest terviku moodustamine
- mõiste „paar“
- kell, täistund, pooltund
- liiter, kilogramm, gramm
- orienteerumine ruumis, õuealal, paberil

Tegevuste planeerimisel loob õpetaja olukordi, kus laps ise saab luua seoseid ja avastada matemaatikat ümbritsevast. Lapsi tuleb suunata ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama (arvud, kujundite nimetused, mõõtühikud).

Toetatakse üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist. Mängu, vaatluste, vestluste ja igapäevatoimingute seotus matemaatikaga.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
<p>Leiab samasugused esemed.</p> <p>Rühmitab esemed sarnase tunnuse järgi.</p> <p>Loendab asju 3 piires.</p> <p>Teab mõisteid üks ja palju.</p> <p>Eristab ringi ja ruutu.</p> <p>Teab mõisteid all, ülal, ees, taga.</p>	<p>Rühmitab esemeid suuruse järgi.</p> <p>Otsustab, kas nimetatud ese kuulub hulka.</p> <p>Loendab 5 piires.</p> <p>Eristab kolmnurka ja nelinurka.</p> <p>Eristab hommikut ja õhtut.</p> <p>Määrab esemete asukohta enda suhtes.</p>	<p>Järjestab.</p> <p>Rühmitab kahe erineva tunnuse alusel.</p> <p>Võrdleb hulki.</p> <p>Loendab edasitagasi 5-piires.</p> <p>Kirjeldab nelinurga ja ristküliku sarnasust, erinevust.</p> <p>Teab ööpäeva osi.</p> <p>Teab paremat ja vasakut poolt.</p>	<p>Mõõdab pikkust, laiust, kõrgust.</p> <p>Hindab kaugust silma järgi.</p> <p>Loendab 12-piires.</p> <p>Võrdleb arve, liidab ja lahutab.</p> <p>Koostab mustreid.</p> <p>Teab nädalapäevade nimetusi.</p> <p>Orienteerub ruumis.</p>	<p>Võrdleb hulki, kasutades mõisteid: rohkem, vähem, ühepalju.</p> <p>Mõistab arvurida 12-ni.</p> <p>Koostab matemaatilisi jutukesi.</p> <p>Eristab ruumilisi kujundeid.</p> <p>Teab kuude nimetusi.</p> <p>Teab kellaega täistundides.</p> <p>Orienteerub tasapinnal.</p> <p>Mõõdab esemete pikkust kokkulepitus mõõtühikuga: samm, pulk, nööp.</p> <p>Mõõdab vedelikke, raskust.</p> <p>Tunneb numbrimärke ja oskab neid kirjutada.</p>

Valdkond: kunst**Eesmärk:**

- laps tunneb rahulolu ja rõõmu tehtust
- väljendab end loovalt
- tajub rütmi
- areneb värvi-, vormi- ja materjalitaju
- areneb ilumeel
- laps kasutab materjali ja tööriistu ohutult

- vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut
- 5-6-aastaste laste huvi toetamine käsitöö ning rahvuskultuuri hoidmise vastu

Õpisisu:

- kujutamine ja väljendamine, mõtete ning tunnete edasiandmine
- kujundamine - objektile esteetilise lisaväärtuse andmine
- tehnilised oskused - voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine
- kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstist
- näputöö (õmblemine, nõöbi õmblemine)

Kunstitegevusi saab viia läbi ka õues(õuesõpe).

Teemasse sisseelamiseks kasutada mängu, muusikat, jutu lugemist, lihtsat lavastust (erinevate ainevaldkondade integreerimine).

Joonistada nii paberile, kivile, puidule, liivale .

Säilitada lapse isikupärane eneseväljendus. Analüüsida laste töid.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Tunneb rõõmu tegevuses osalemisest. Oskab järele joonistada ringi, erisuunalisi jooni. Rullib, veeretab, muljub voolimismaterjali. Kaunistab esemeid.	Tõmbab jooni, teeb täppe, katab pindu. Katab aluspinna liimiga, liimib kujundeid. Näitab teistele oma tööd, räägib sellest. Tunneb põhivärve.	Tunneb värve ja oskab neid nimetada. Joonistab lihtsaid äratuntavaid pilte. Lõikab kääridega. Koostab mustreid. Ühendab voolitud detaile omavahel. Märkab ilu enda ümber ja väljendab seda.	Väljendab kunsti kaudu meeleolusid, fantaasiaid. Teeb objektidele väiksemaid detaile pintsli vajutusega. Rebib, lõikab, lükib esemeid. Kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu. Suhtub heasoovlikult kaaslaste töösse. Omab algteadmisi õmblemisest.	Nimetab erinevaid värvitoone. Märkab mustri rütmi. Segab värve, kasutab pintsli otsa ja külge. Fantaseerib, jutustab pildi kohta loo. Valmistab lihtsa mänguasja. Oskab õmmelda nõöpi, heegeldada ketti.

Valdkond: muusika.

Eesmärk:

- laps tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest
- laps keskendub kuulatavale muusikapalale
- laps väljendab end loovalt laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi
- laps oskab tantsida lihtsaid eesti rahvatantse

Õpisisu:

- laulmine
- muusika ja loodushäälte kuulamine
- muusikalis-rütmiline liikumine
- pillimäng
- tants
- loovust arendavad mängud

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel arvestada lapse individuaalseid eeldusi ning toetada eduelamusele ja tunnustusele.

Omavahel seostada muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud ja tantsud (erinevate tegevuste integreerimine).

Muusikapalade valikul (laulud, palad muusika kuulamiseks, tantsud, mängud, pillilood) arvestada laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Tunneb rõõmu kuulatavast laulust, muusikapalast. Mängib õpetaja ettenäitamisel kaasa kuulatud muusikale kehapillil (plaksutab, patsutab jne). Sooritab koos	Reageerib emotsionaalselt vastavalt muusika iseloomule. Püüab õpetajaga kaasa laulda. Mängib kaasa rütmi. Liigub koos õpetajaga vastavalt	Kuulab laulu ja muusikapala. Tunneb ära kuulmise järgi õpitud laule. Laulab rühmaga ühtses tempos. Mängib rütmipille muusika järgi, eristab neid	Laulab loomuliku häälega. Teab peast mõningaid laste- ja rahvalaule. Ansamblimängus pillidega alustab ja lõpetab koos teistega ja ühes tempos koos teistega. Esitab õpetaja seatud tantse,	Väljendab loovalt muusikast saadud elamusi. Laulab ilmekalt loomuliku hääle ja vaba hingamisega. Oskab iseloomustada kuulatud pala. Eristab pille tämbri ja kõla järgi. Mängib lihtsaid kaasmänge

õpetajaga lihtsaid liikumisi vastavalt laulu tekstile.	muusika meeleolule, rütmile.	tämbri järgi. Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (kükitamine, keerutamine).	kasutades õpitud tantsuelemente.	lastepillidel. Liigub vastavalt muusika meeleolule. Väljendab end loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu.
--	------------------------------	---	----------------------------------	---

Valdkond: liikumine.

Eesmärk:

- laps tahab liikuda ja tunneb sellest rõõmu
- tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas
- mõistab sportliku tegevuse tähtsust tervisele
- järgib hügieeni- ja ohutusnõudeid
- matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel

Õpisisu:

- kehalise kasvatuse alased teadmised : ohutus, enesekontroll ja hügieen
- põhiliikumised
- rütmika ja tants
- liikumismängud
- erinevad spordialad - jalgrattasõit, tõukerattaga sõitmine, kelgutamine.

Last on vaja suunata hindama oma oskusi ja võimeid, samuti arvestada kaaslastega. Suunata kontrollima ja valitsema oma emotsioone.

Rikastada laste liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlik-arenduslike liikumisviisidega - tõukerattaga sõitmine, jalgrattasõit jne.

Lapse arengu eeldatavad tulemused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
<p>Liigub õpetaja juhendamisel ohutult.</p> <p>Jookseb palli järele.</p> <p>Kõnnib piiratud pinnal.</p> <p>Kõnnib ja jookseb muusika järgi.</p> <p>Mängib matkiva sisuga kõnni- ja jooksumänge.</p> <p>Veab kelku.</p>	<p>Sooritab põhiliikumisi.</p> <p>Säilitab liikudes tasakaalu tasakaalupingi.</p> <p>Teeb harjutusi ettenäitamise järgi ühtses tempos kaaslastega.</p> <p>Mängib matkiva sisuga 1-2 reegluga kõnni- ja jooksumänge.</p> <p>Veab tühja kelku.</p> <p>Sõidab kelguga iseseisvalt nõlvakust alla.</p>	<p>Sooritab harjutusi õpetaja ettenäitamise järgi.</p> <p>Oskab olla ringis ja kolonnis.</p> <p>Hoiab tasakaalu.</p> <p>Põrgatab kahe käega palli ja püüab palli.</p> <p>Ronib varbseinal juurdevõtusammuga.</p> <p>Veab kelku ja sõidab iseseisvalt mäest alla.</p> <p>Liigub suuskadel otsesuunas.</p>	<p>Kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängudes.</p> <p>Mängib kollektiivseid võistlusmänge.</p> <p>Valitseb harjutusi tehes oma liigutusi ja kehahoidu.</p> <p>Kelgutab mäest alla, täites eriülesandeid.</p> <p>Orienteerub koos õpetajaga.</p>	<p>Keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks.</p> <p>Peab kinni ohutusreeglitest.</p> <p>Sooritab põhiliikumisi pingevabalt.</p> <p>Organiseerib ise liikumismänge.</p> <p>Mängib sportlike elementidega mängu – jalgpall, korvpall.</p> <p>Sõidab jalg- ja tõukerattaga.</p> <p>Peab kinni kokkulepitud mängureeglitest.</p>

4. ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lasteasutuses Jõhvi Lasteaiad on erivajadusega lapsed Koolivälise nõustamise meeskonna poolt väljastatud Haridus- ja Noorteameti Rajaleidja keskuse otsusega. Jõhvi Lasteaedades tegutseb Kalevipoja majas üks tasandus (eri) rühm. Lähtutakse konkreetsest lapsest, arvestatakse tema vajadusi ning lasteaia võimalusi.

Kalevipoja maja tasandusrühma laste vanus on 1,6-7 aastat. Rühma õpetajad koostavad õppeaasta algul koostöös logopeedi/eripedagoogi jt spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava. Tasandusrühma erivajadusega lapsega tehtav töö lähtub konkreetse lapse erivajadusest ja arengutasemest, talle kohandatakse õppe- ja tegevuskava, viiakse läbi kohandatud tegevusi. Lähtudes rühma nädalakavast viiakse läbi individuaalseid tegevusi (rühmaõpetajate ja spetsialistide poolt). Laste arengu toetamiseks on perekonna ja lasteaia vahel tihe koostöö. Koostöö etappideks on vajaduste märkamine, hinnangu andmine, nõustamine. Logopeed töötab erirühma lastega iga päev.

Sipsiku-, Kalevipoja- ja Pillerkaare majas töötab eripedagoog-mänguterapeut.

Eripedagoog-mänguterapeudi põhiline ülesanne lasteaias on laste psüühiliste protsesside (taju, mälu, mõtlemine ja tähelepanu) uurimine ja arendamine. Kui laps ei ole omandanud mõnda olulist oskust, siis on esmane aitaja rühmaõpetaja, kuid kui laps vajab individuaalset lähenemist ja rohkem tähelepanu, siis tuleb appi eripedagoog-mänguterapeut, kes aitab lapsel oskusi omandada individuaalselt või väikeses gruppis. Põhiline töö käib läbi erinevate õppemängude. See on lapsele kõige eakohasem viis erinevaid oskusi omandada.

Võimalused ja tugisüsteemid tööks:

Lapse arengu toetamisel on oluline meeskonnatöö. Lisaks õpetaja(te)le (sh liikumisõpetaja ning muusikaõpetaja) ja õpetaja abi(de)le tegelevad lastega tugispetsialistid (eripedagoog-mänguterapeut, logopeed). Oleme veendunud, et eakohase arenguga lapsed jõuavad erivajadustega kaaslasteni sõpruses, mängus ja ühistes õpitegevustes, nad on erivajadustega lastele eeskujuks suhtlemisel ja sotsiaalsete oskuste omandamisel ning õpivad üksteist aitama ja toetama. Erivajadustega lapsed aitavad eakohase arenguga lastel mõista ja arvestada kui erinevad me oleme. Meie käitumiskultuur ja tegevused lähtuvad väärtuskasvatuse põhimõtetest. Usume, et sedaviisi on parem igapähele meist ja meil kõigil üheskoos.

- Logopeed – töötab tasandus(eri)rühma lastega iga päev, logopeedilist ravi vajavate tavarühma lastega toimub töö vastavalt ajakavale.
- Tugiisik – töötab tasandus(eri)rühma lastega iga päev.
- Terviseedendaja – jälgib laste tervist, liikumiskoormust.
- Lastele individuaalse arenduskava koostamine.
- Koostöö Haridus- ja Noorteameti Rajaleidja keskusega
- Eripedagoog-mänguterapeut – töötab erivajadustega lastega vastavalt ajakavale.

Erinevate õppe-kasvatustöö valdkondade sisusid lõimides toimub üldoskuste kujundamise toetamine.

5. METOODILISTE ÕPPEPROGRAMMIDE ÕPISISU JA EESMÄRGID

Hea Alguse metoodika põhimõtted ja õpisisu:

Lapsekeskse kasvatuse ja õpetuse rakendamisel toetatakse **Hea Alguse** põhimõtetele ning õppe- ja kasvatustegevust planeerides lähtutakse lapse (eri)vajadusest, väärtustatakse iga lapse individuaalsust ning arendatakse last lähtuvalt tema huvidest ja võimetest.

- Õppimine mängu kaudu – õpikeskkond julgustab lapsi avastama, olema algatusvõimeline ja loov. Mängul on laste elus keskne osa. Laps areneb koos mänguga, seetõttu peab lapse keskkond pakkuma selleks mitmekesiseid võimalusi.
- Individualiseeritud õpikogemused – iga lapse kasvumudel, temperament, õpistiil, perekondlik taust on erinevad. Nii õppekavas kui vanematega koostöös peab arvestama individuaalseid iseärasusi. Individualiseerides sobitatakse iga lapse tugevad küljed, huvid ja vajadused õppetegevusega. Lapsekeskne rühmaruum toetab individualiseeritud õpetamist.
- Valikute tegemine – selleks et laps oskaks olla kriitiline mõtleja, probleemide leidja ja lahendaja, suuta teha otsuseid, on vajalik anda lapsele võimalus langetada valikuid oma tegevuse osas. Hea Alguse rühmaruum toetab seda printsiipi läbi tegevuskeskuste.
- Perekonna osalemine – vanemate mõju oma lastele on kõigist mõjudest kõige suurem. Vanemad on oma lapse esimesed õpetajad ning tunnevad oma lapsi kõige paremini.

Programm Kiusamisest vaba lasteaed:

„Kiusamisest vabaks!“ keskendub tervetele ja heatahtlikele suhetele lastegruppides. „Kiusamisest vabaks!“ lähtub põhimõttest, et me kõik ei saa olla omavahel parimad sõbrad, kuid me kõik saame olla üksteisele headeks kaaslasteks ja seda heaks kaaslaseks olemist on võimalik õppida ja õpetada. Programmi sümboliks on lillat värvi Sõber Karu, kelle abil õpitakse tunnustama ennast ja kaaslast, ennetama ja ka lahendama konfliktsituatsioone.

„Kiusamisest vabaks!“ programmi kohaselt baseerub ennetustöö neljal põhiväärtusel, milleks on sallivus, hoolivus, julgus ja austus.

Väikeste lastega ei saa otseselt väärtushinnangutest rääkida, seepärast on välja töötatud sotsiaalsed käitumismudelid. Selleks, et lastele edasi anda sotsiaalseid käitumismudeleid, on välja töötatud kindel metoodika (kohver), mis sisaldab erinevaid vahendeid lastele ja õpetajatele: väikesed karud kõikidele lastele ja üks suur karu õpetajale, teemakaardid, õpetaja käsiraamat, massaažiraamat, plakat, kleepsud ning nõuande voldik lapsevanematele, kus kirjas 5 olulist nõuannet vanemale:

- Julgustage oma lapsi korraldama mängukohtumisi rühma erinevate lastega!
- Ärge rääkige negatiivselt lasteaias teistest lastest (või nende vanematest)!
- Viige sisse seltskondlik sünnipäeva tähistamine!

- Julgustage oma last kaitsma sõpru, kes pole võimelised ise end kaitsma!
- Olge avatud ja positiivne, kui teised vanemad räägivad oma laste probleemidest

Projektõpe

Projektõppes on olulisel kohal laste planeerimisprotsessi kaasamine kuna see toetab laste vastutustunde ja enesejuhtimisoskuse kujunemist. Projektõppes tähtsustatakse ka lapse aktiivsust teadmiste ja oskuste omandamisel. Lastele pakutakse võimalusi tegutseda väiksemates gruppides, seada eesmärgid ja viia need ise ellu. Õpetajal on seejuures toetav, suunav ning organiseeriv roll. Selline tegutsemine pakub lastele head võimalust harjutada suhtlemist ja probleemide lahendamist. Uute teadmiste mõtestamisel on õpetaja ülesandeks juhtida lapsi oma tegevust analüüsima, selle üle arutlema ja järeldusi tegema. Projektõppes väärtustatakse õppimisel keskkonda, mis on elulähedane (päris) ning lapse elus tähenduslik. Tegelikult eluga kokkupuutepunktide otsimine võimaldab nii lapsevanemate, õpetajate kui ka kogukonna liikmete vahelist koostööd. Seeläbi paraneb vanemate arusaam sellest, milliseid oskusi või arengulisi aspekte lapse arengus toetada. Vanemad hakkavad paremini mõistma, kuidas lasteaias õpitakse. Nad saavad lastega jagada nende endi projekti teemaga seotud kogemusi ja arendada seeläbi sisukamaid vestlusi nii enda laste kui lasteaias õpetajaga. Projektõppes on eelkõige toetatud laste uuriva hoiaku kujunemine. See on ülioluline õppima õppimisel ja ka koolis ning elus hakkama saamisel.

6. ÜLDOSKUSED:

- 1) **Tunnetus- ja õpioskused:** lapse suutlikkus hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi, uurida, katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste alusel.
- 2) **Tunnetusoskused:** oskus tahtlikult juhtida mälu, mõtlemist, emotsioone.
- 3) **Sotsiaalsed oskused:** lapse oskused teistega arusaadavalt suhelda, luua suhteid ning võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid.
- 4) **Mänguoskused:** laps saab kinnitust oma teadmiste ümbritseva kohta, omandab käitumiskogemusi.
- 5) **Enesekohased oskused :** lapse suutlikkus teadvustada oma oskusi, emotsioone, juhtida oma käitumist.
- 6) **Rutiinsed tegevused:** söömine ja söömiskultuur, tualeti kasutamine, korrapidaja töö rühmas jne.

Eeldatavad üldoskused vanuseti:

Tunnetus- ja õpioskused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Keskendub lühiajaliselt ühele tegevusele.	Keskendub tegevusele lühiajaliselt. On olemas	Osaleb ühistevuses ja teeb koostööd teistega.	Tegutseb koos teistega. Katsetab ja uurib erinevaid	Planeerib tegevusi. Üritab viia alustatu lõpuni. Suudab keskenduda

Tegutseb teistega kõrvuti. Tunneb huvi raamatute vastu.	sõnavara, mis võimaldab ennast väljendada. Osaleb dialoogis.	Järgib lihtsaid reegleid. Huvitub võistlusmängudest ja tahab olla edukas. Omandab uusi teadmisi praktiliste olukordade kaudu. Hangib keele abil uut teavet, tema kõne toetub mälule.	võimalusi. Keskendub tegevusele. Omandab teadmisi kogemuste ja kõne kaudu. Teadmiste omandamisel kasutab lihtsamaid meeldejätmise viise.	tegevusele 30 minutit. Tegevuse planeerimisel kasutab sisekõnet. Saab aru seostest, tajub nähtusi tervikuna.
---	--	--	--	--

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Väljendab lihtsaid emotsioone. Kasutab osaliselt mina-vormi. Tunneb huvi teiste laste vastu, mängib nendega kõrvuti. Sööb, joob, riietub valdavalt iseseisvalt.	Väljendab tugevaid emotsioone, oma mina. Võib karta uusi ja tundmatuid asju. Mõnikord jagab teistega oma mänguasju.	Laps tahab olla iseseisev. Saab hakkama eneseteenindamisega. Teab oma nime, vanust, sugu. Saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest. Püüab järgida rühmareegleid.	Hakkab mõistma teiste inimeste tundeid. Fantaseerib. Teeb koostööd eesmärgi saavutamiseks. Oskab avalikus kohas sobilikult käituda. Väljendab oma emotsioone ja räägib nendest.	Tajub teiste inimeste emotsioone. Seab eesmärgi ja üritab neid ellu viia. Eelistab omasoolisi mängukaaslasi. Teeb vahet hea ja halva käitumise vahel. Mõistab, et inimesed võivad olla erinevad. On olemas esmased tööharjumused.

Mänguoskused:

1,6-3a	3-4a	4-5a	5-6a	6-7a
Toimingud teatud esemetega. Koosmäng täiskasvanuga. Matkimismängud.	Igapäeva-olukordade matkimine. Laps tegeleb põhiliselt mängumaterjaliga, süžee puudub.	Kujuneb rollimäng. Üksi- ja koosmäng seotud. Oluline on juba mõtestatud tegevus.	Laps osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevuses. Eelistab soole vastavaid mängu.	Mängukeskkonna loomine, rollide jaotamine, arutlemine mängusüžee üle. Kujuneb oskus lahendada konflikte.

	Mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid.			Laps valib mängukaaslasi. Kasutab mängus loovalt erinevaid vahendeid, vajadusel teeb neid ise. Tunneb rõõmu võidust, suudab taluda kaotust. Algatab iseseisvalt mängu ja tegevusi.
--	--	--	--	--

7. VÄÄRTUSED

Laps kasvab ja areneb läbi väärtuste. Väärtuskasvatus on protsess, mille käigus kujundatakse sihipäraselt lapse väärtushoiakuid. Laps omandab suhtumised ja hoiakud läbi kogemuse ja eeskuju, sellepärast on oluline lapse kasvukeskkond kodus ja lasteaias. Väärtuskasvatus aitab kaasa lapse arengule.

Väärtuste algtõed :

- Lasteaed on alusharidust andev asutus.
- Lasteaed, nagu kõik teised haridusasutused, peab käima ajast ees.
- Lapse arengu põhikeskkonnaks on kodu, lasteaia ülesandeks on kodu toetada.
- Lasteaed aktsepteerib ja toetab iga lapse eripära.
- Lapse edukuse näitajaks on areng tema endaga võrreldes.
- Õpetaja on lapse arengu saatja, talle suuna ja tee juhataja.

Põhiväärtused:

- koostöö
- tervis
- ettevõtlikkus
- hoolivus
- viisakus

Väärtuste ainekava:

- Erinevad mänguliigid (situatsioonimängud, lavastusmängud, loov-, laua-, liikumismängud)
- Teatrietendused

- Suhtlemine väljaspool lasteaeda (tänaval, teatris, raamatukogus, ühissõidukis jne)
- Rahvuskultuuriga tutvumine
- 101 vanasõna (purgis), mis annavad jõudu ja positiivsust
- Väärtustega seonduvad vanasõnad ja mõtteterad
- Igapäevatoimingud, rutiinsed tegevused
- Laste töö rühmas, õues
- Karukoosolekud, arutelud lastega, probleemidele lahenduste leidmine läbi Kiusamisest vaba lateaia metoodika
- Pildikaardid
- Ennetusprogramm Samm-sammult metoodika, mille eesmärgiks on toetada laste sotsiaalsete oskuste arengut

8. ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse KORRALDUS

Lasteaed korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati.

Õppeaasta algab **1. septembril** ja kestab **31. augustini**.

15. maist kuni 31. augustini plaanivad tegevusi lapsed. **Sama kehtib jõulude ja aastavahetuse ajal.**

Sel perioodil on õpetaja vaatleja ja uurija ning õpi- ja mängukeskkonna looja. Selle ajavahemiku üldised tegevused on **mäng** ning **viibimine värskes õhus**. **Õuesõpe toimub aastaringelt.**

Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale. **Päevakava koostamise põhimõtted:**

- Päevakava määrab vastavalt laste eale päevarütmi, milles vahelduvad igapäevatoimingud, mäng ning õpetaja poolt kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.
- Laste kasvades ja arenedes väheneb päevakavas igapäevatoimingutele kulutatav aeg ning suureneb õppe-kasvatustegevuse osakaal.
- Lastele on tagatud päevas kaks tundi puhkeaega, erivajadusega lapsele võimaldame puhkeaega tema soovi põhjal.
- Lapsed viibivad iga päev 1-2x õues, sõltuvalt ilmastikust.
- Õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevuse kordade arvu nädalas otsustab õpetaja.
- Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise periood otsustatakse maja siseselt. Esitatakse kavandatava perioodi eesmärgid, temaatika, õpisisu, tegevused. Kavandamine on paindlik ning vajadusel võimaldab õpetajal teha muudatusi. Jälgitakse, et tegevused toetaksid lapse mitmekülgset arengut, üldoskuste kujunemist, üldtunnustatud väärtushoiakute kujunemist ning lõimitud teadmiste edastamist.
- Rühma õppe- ja kasvatustegevusi viiakse läbi esteetiliselt, turvalises keskkonnas. Õpitavaga tutvutakse loomulikus keskkonnas.
- Lõimitakse nii õppetegevusi kui õppekasvatustegevuse valdkondi. Lõimimise aluseks on üldõpetuslik tegevus, tuginetakse valdkonna Mina ja keskkond üldteemadele.

Üldteemade põhjal kavandab õpetaja õppe- ja kasvatustegevusi siduvad aastateemad, millest lähtuvalt valitakse kõigi teiste valdkondade õpetuse sisu.

- Õpetaja poolt kavandatud õppetegevuste kestus:
 - 1,6-3-a. 10-15 min
 - 3-4-a. 20 min
 - 4-5-a. 25 min
 - 6-7-a. 30-35 min

- Rühma tegevuskava kooskõlastab õppealajuhataja ning päevakava kinnitab lasteaia direktor käskkirjaga õppeaasta algul.

9. LASTE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED NING KORRALDUS

Lapse arengu **analüüsimine** on vajalik lapse positiivse enesehinnangu toetamiseks ning kodu ja lasteaia koostööks.

Lapse arengu **hindamine** on osa igapäevasest õppe- ja kasvatustööst. Hindamise vajalikkus:

- võimalus määratleda lapse arengulised saavutused,
- selgitada välja erivajadused,
- koostada IAK,
- toetada lapse õppimist.

Lapse tegevust ja selle tulemusi vaadeldakse loomulikus õpikeskkonnas.

Lapse arengu hindamise aluseks on **eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkonna tulemused**.

Kasutatavad **meetodid**:

- laste vaatlus,
- arengumapid,
- arengutabelid,
- arenguestlused lastevanematega.

Laste vaatlused toimuvad **kindla plaani alusel**:

- igapäevatoimingutes,
- vabategevuses,
- mängus,
- õppetegevuses.

Kasutusele on võetud laste arenguhindamise tabelid (mis on vastavuses riikliku õppekavaga) alates 1,6. eluaastast, millest selguvad lapse tugevad küljed ja tugevdamist vajavad küljed ning selle põhjal kavandatakse edasised tegevused. Arengutabelit täidavad õpetajad **üks kord aastas**, aprillis.

Laste koolivalmiduse selgitamine toimub **märtsikuus**. Koolivalmiduse hindamise tulemusel koostatakse laste **koolivalmiduse kaart aprillikuus** (koostöös rühmaõpetaja, liikumisõpetaja ja logopeediga).

Arenguestlused lastevanematega toimuvad **üks kord aastas** vastavalt koostatud ajakavale. Arenguestluse käigus antakse kahepoolset tagasisidet lapse arengust ning kavandatakse edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.

Lapse arengu hindamise ja arenguestluse tulemus dokumenteeritakse „Isikuandmete kaitse seaduses“ sätestatud tingimustel.

Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ja tunnustades toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ning huve. Oluline on näha ka neid külgi, mis vajavad toetust.

Lapse arengutulemusi arvestades teeme vajalikke muudatusi õpi- ja kasvukeskkonnas, vajadusel rakendame individuaalset arenduskava.

10. LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lasteaia kasvatus eesmärk on toetada kodu laste kasvatamisel, aidata kaasa lapse arengule. Lasteasutuse pedagoogid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

1. Lastevanemate **teavitamine** õppe- ja kasvatuskorraldusest sügisesel rühmakooolekul:

- rühma õppe-kasvatustegevuse korraldus
- rühma päevakava
- aasta õppe- ja kasvatusesmärgid, nende saavutamise viisid
- üritused lasteaias
- üritused koos lastevanematega
- hoolekoguliikmete kinnitamine:

2. Lastevanemate **teavitamine** õppe- ja kasvatuskorraldusest kirjaliku info teel:

- virtuaalne info (lasteaia koduleht internetis, ELIIS)
- elektronpost
- võimalus tutvuda lasteaia arengukava, õppekava, tegevuskava jt lasteaia tööd reguleerivate avalike materjalidega
- teadetetahvel
- menüü

3. Lastevanemate **kaasamine** õppe-kasvatustegevusse:

- kalendriliste tähtpäevade tähistamine
- avatud uste päevad
- laadapäevad
- näituste korraldamine
- rahulolu-uuring, mille abil selgitada välja lastevanemate vajadused, rahulolu lasteaiaga ning mida nad lasteaialt ootavad
- perepäevad (spordiüritused)
- koosolekud

4. Lastevanemate **ootused** ja **tagasiside** lasteaia tegevusele:

- arenguveestluste kaudu
- hoolekogu kaudu
- rahulolu-uuringute põhjal järeldused
- igapäevased vestlused

11. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Lasteaia **õppekava** rakendumist **analüüsitakse 1 kord aastas**, maikuus.

Rühma **tegevuskava** rakendumist analüüsitakse **1 kord aastas** vastavalt sisehindamise plaanile maikuus.

Lähtuvalt õppekava analüüsist koostatakse lasteaia õppekava **arendustöö plaan** mais.

Õppekava arendamine toimub pidevalt kas vastavate arendustoimkondade või pedagoogilise nõukogu kaudu.

Lasteaia õppekava muudatused ja täiendused kooskõlastatakse pedagoogikanõukoguga ja hoolekoguga iga õppeaasta algul.

Lasteaia direktor kinnitab õppekava muudatused käskkirjaga.

12. Lisad:

lisa 1: Lapse arengu hindamise tabel

lisa 2: Koolivalmiduse kaart

lisa 3: Individuaalne arenduskava lapse arengu põhivaldkondade kaupa

lisa 4: Individuaalne arenduskava õppetegevuse valdkondade ja üldoskuste kaupa

lisa 5: Arenguestluse aruanne lapsevanemaga

Lisa 1: Lapse arengu hindamise tabel

**1,6-3 AASTASE LAPSE ARENGUTABEL
JÕHVI LASTEAIAD ÕPPEKAVA ALUSEL**

LAPSE NIMI:VANUS.....

RÜHM:.....KUUPÄEV.....

TEOSTAJAD.....

Arengutabeli täitja, kinnitab märgiga „+“, kui laps on eeldatava tulemuse omandanud,

kui ta seda pole, siis kirjutada MÄRKUSED , mis vajab veel arendamist

LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED	+	MÄRKUSED (siia kirjuta, mis vajab veel arendamist)
I VALDKONNAD		
1.1 Valdkond: Mina ja keskkond		
Oskab ohutult liikuda rühmas, õuealal		
Oskab kuulata ja määrata heli suunda		
Nimetab tegevusi pildil		
Nimetab mõningaid loomi ja linde		
Teab pereliikmeid.		
1.2 Valdkond: Keel ja kõne		
Saab aru kuuldu sisust.		
Tuleb toime suhtlemisel eakaaslastega		
Suhtleb täiskasvanuga		
Vaatab koos täiskasvanuga raamatuid		
Kasutab tuttavas situatsioonis grammatiliselt vormistamata 1-2 sõnalisi lauseid		
1.3 Valdkond: Matemaatika		
Leiab samasugused esemed		
Rühmitab esemed sarnase tunnuse järgi		

Loendab asju 3 piires		
Teab mõisteid üks ja palju		
Eristab ringi ja ruutu		
Teab mõisteid all, ülal, ees, taga		
1.4 Valdkond: Kunst		
Tunneb rõõmu tegevuses osalemisest		
Rullib, veeretab, muljub voolimis-materjali		
Kaunistab esemeid		
Oskab järele joonistada ringi, erisuunalisi jooni		
1.5 Valdkond: Muusika		
Tunneb rõõmu kuulatavast laulust, muusikapalast		
Mängib õpetaja ettenäitamisel kaasa kuulnud muusikale kehapillil (plaksutab, patsutab jne)		
Sooritab koos õpetajaga lihtsaid liikumisi vastavalt laulu tekstile		
1.6 Valdkond: Liikumine		
Liigub õpetaja juhendamisel ohutult		
Jookseb palli järele		
Kõnnib piiratud pinnal		
Kõnnib ja jookseb muusika järgi		
Mängib matkiva sisuga kõnni- ja jooksumänge		
Veab kelku		
II ÜLDOSKUSED		
2.1 Tunnetus- ja õpioskused:		
Keskendub lühiajaliselt ühele tegevusele		
Tegutseb teistega kõrvuti		
Tunneb huvi raamatute vastu		
2.2 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:		
Väljendab lihtsaid emotsioone		
Kasutab osaliselt mina-vormi		
Tunneb huvi teiste laste vastu, mängib nendega		

kõrvuti		
Sööb, joob, riietub valdavalt iseseisvalt		
2.3 Mänguuskused:		
Toimingud teatud esemetega		
Koosmäng täiskasvanuga		
Matkimismängud		

**3-4 AASTASE LAPSE ARENGUTABEL
JÕHVI LASTEAIAD ÕPPEKAVA ALUSEL**

LAPSE NIMI:VANUS.....

RÜHM:.....KUUPÄEV.....

TEOSTAJAD.....

Arengutabeli täitja, kinnitab märgiga „+“, kui laps on eeldatava tulemuse omandanud,

kui ta seda pole, siis kirjutada MÄRKUSED , mis vajab veel arendamist

LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED	+	MÄRKUSED (siia kirjuta, mis vajab veel arendamist)
I VALDKONNAD		
1.1 Valdkond: Mina ja keskkond		
Nimetab sõidukeid, teab fooritulede tähendust		
Oskab nimetada loomi, putukaid		
Ütleb ees- ja perekonnanime nimetab pereliikmeid		
Teab oma rühma nime		
Nimetab kodumasinaid		
Oskab lohutada sõpra		
1.2 Valdkond: Keel ja kõne		
Osaleb dialoogis		
Kuulab ja mõistab kõnet		
Loeb väiksemat luuletust peast		
Hääldeb õigesti enamikke häälikuid		
Keerab raamatul lehti		
Kasutab 3-5 sõnalisi lauseid		
1.3 Valdkond: Matemaatika		
Rühmitab esemeid suuruse järgi		
Otsustab, kas nimetatud ese kuulub hulka		

Loendab 5 piires		
Eristab kolmnurka ja nelinurka		
Eristab hommikut ja õhtut		
Määrab esemete asukohta enda suhtes		
1.4 Valdkond: Kunst		
Tõmbab jooni, teeb täppe, katab pindu		
Katab aluspinna liimiga, liimib kujundeid		

Näitab teistele oma tööd, räägib sellest		
Tunneb põhivärve		
1.5 Valdkond: Muusika		
Reageerib emotsionaalselt vastavalt muusika iseloomule		
Püüab õpetajaga kaasa laulda		
Mängib kaasa rütmi		
Liigub koos õpetajaga vastavalt muusika meeleolule, rütmile		
1.6 Valdkond: Liikumine		
Sooritab põhiliikumisi		
Säilitab liikudes tasakaalu tasakaalu-pingil		
Teeb harjutusi ettenäitamise järgi ühtses tempos kaaslastega		
Mängib matkiva sisuga 1-2 reegluga kõnni- ja jooksumänge		
Veab tühja kelku		
Sõidab kelguga iseseisvalt nõlvakust alla		
II ÜLDOSKUSED		
2.1 Tunnetus- ja õpioskused:		
Keskendub tegevusele lühiajaliselt		
On olemas sõnavara, mis võimaldab ennast väljendada		
Osaleb dialoogis		
2.2 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:		
Väljendab tugevaid emotsioone, oma mina		
Võib karta uusi ja tundmatuid asju		
Mõnikord jagab teistega oma mänguasju		
2.3 Mänguoskused:		
Igapäevaolukordade matkimine		
Tegeleb põhiliselt mängu-materjaliga, süžee puudub		

Mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid		
---	--	--

**4-5 AASTASE LAPSE ARENGUTABEL
JÕHVI LASTEAIAD ÕPPEKAVA ALUSEL**

LAPSE NIMI:VANUS.....

RÜHM:.....KUUPÄEV.....

TEOSTAJAD.....

*Arengutabeli täitja, kinnitab märgiga „+“, kui laps on eeldatava tulemuse omandanud,
kui ta seda pole, siis kirjutada MÄRKUSED , mis vajab veel arendamist*

LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED	+	MÄRKUSED (siia kirjuta, mis vajab veel arendamist)
I VALDKONNAD		
1.1 Valdkond: Mina ja keskkond		
Teab, kuidas ohutult liigelda ja jalgrattaga sõita		
Kirjeldab mõningaid ohte kodus, lasteaias, liikluses		
Tunneb ja nimetab tuntumaid kodu- ja metsloomi		
Kirjeldab ennast, oma kodu		
Suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt.		
Kirjeldab erinevaid aastaegu		
1.2 Valdkond: Keel ja kõne		
Algatab suhtlust. Saab aru kuuldu sisust		
Kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid		
Tunneb mõningaid tähti.		
Leiab häälikuid sõnas, määrab selle asukoha		
Hääldeb kõiki häälikuid õigesti		
Jutustab pildiseeria järgi		
1.3 Valdkond: Matemaatika		
Järjestab.Rühmitab kahe erineva tunnuse alusel.		

Võrdleb hulki		
Loendab edasi-tagasi 5-piires		
Kirjeldab nelinurga ja ristküliku sarnasust, erinevust		
Teab ööpäeva osi		
Teab paremat ja vasakut poolt		
1.4 Valdkond: Kunst		
Tunneb värve ja oskab neid nimetada.		

Joonistab lihtsaid äratuntavaid pilte		
Lõikab kääridega		
Koostab mustreid		
Ühendab voolitud detaile omavahel		
Märkab ilu enda ümber ja väljendab seda		
1.5 Valdkond: Muusika		
Kuulab laulu ja muusikapala		
Tunneb ära kuulmise järgi õpitud laule		
Laulab rühmaga ühtses tempos		
Mängib rütmipille muusika järgi, eristab neid tämbri järgi.		
Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (kükitamine, keerutamine)		
1.6 Valdkond: Liikumine		
Sooritab harjutusi õpetaja ettenäitamise järgi		
Oskab olla ringis ja kolonnis		
Hoiab tasakaalu		
Põrgatab kahe käega palli ja püüab palli		
Ronib varbseinal juurdevõtusammuga		
Veab kelku ja sõidab iseseisvalt mäest alla		
Liigub suuskadel otsesuunas		
II ÜLDOSKUSED		
2.1 Tunnetus- ja õpioskused:		
Osaleb ühistegevuses ja teeb koostööd teiste lastega		
Järgib lihtsaid reegleid		
Huvitub võistlusmängudest ja tahab olla edukas		
Omandab uusi teadmisi praktiliste olukordade kaudu		
Hangib keele abil uut teavet, tema kõne toetub mälule		
2.2 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:		
Laps tahab olla iseseisev		
Saab hakkama eneseteenindamisega		
Teab oma nime, vanust, sugu		
Saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest		
Püüab järgida rühmareegleid		

2.3 Mänguuskused:		
Kujuneb rollimäng		
Üksi- ja koosmäng seotud		
Oluline on juba mõtestatud tegevus		

**5-6 AASTASE LAPSE ARENGUTABEL
JÕHVI LASTEAIAD ÕPPEKAVA ALUSEL**

LAPSE NIMI:VANUS.....

RÜHM:.....KUUPÄEV.....

TEOSTAJAD.....

Arengutabeli täitja, kinnitab märgiga „+“, kui laps on eeldatava tulemuse omandanud,

kui ta seda pole, siis kirjutada MÄRKUSED , mis vajab veel arendamist

LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED	+	MÄRKUSED (siia kirjuta, mis vajab veel arendamist)
I VALDKONNAD		
1.1 Valdkond: Mina ja keskkond		
Selgitab helkuri, kiivri tähendust		
Oskab nimetada ohtusid lasteaeda ümbritsevas liikluses		
Kirjeldab ohte kodus, liikluses, veekogul		
Kirjeldab kodukoha loodust, taimi, seeni		
Eristab tervisele kasuliku ja kahjuliku		
Kirjeldab ennast, oma huvisid, kodu, perekonda.		
Nimetab erinevaid ameteid		
Käitub keskkonda säästvalt		
Mõistab tehismaailma mõju		
1.2 Valdkond: Keel ja kõne		
Suhtleb nii täiskasvanu kui eakaaslastega		
Räägib iseendast		
Annab teksti sisu edasi suunavate küsimuste abil		
Kasutab omadussõna võrdlusastmeid		
Kirjutab õigesti oma nime		
Loeb mõned sõnad kokku		

1.3 Valdkond: Matemaatika		
Mõõdab pikkust, laiust, kõrgust		
Hindab kaugust silma järgi		
Loendab 12-piires		
Võrdleb arve, liidab ja lahutab		
Koostab mustreid		
Teab nädalapäevade nimetusi.		

Orienteerub ruumis		
1.4 Valdkond: Kunst		
Väljendab kunsti kaudu meeleolusid, fantaasiaid		
Teeb objektidele väiksemaid detaile pintsli vajutusega		
Rebib, löikab, lükib esemeid		
Kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu		
Suhtub heasoovlikult kaaslaste töösse		
Omab algteadmisi õmblemisest, tikkimisest		
1.5 Valdkond: Muusika		
Laulab loomuliku häälega		
Teab peast mõningaid laste- ja rahvalaule		
Ansamblimängus pillidega alustab ja lõpetab koos teistega ja ühes tempos koos teistega		
Esitab õpetaja seatud tantse, kasutades õpitud tantsuelemente.		
1.6 Valdkond: Liikumine		
Kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängudes		
Mängib kollektiivseid võistlusemänge		
Valitseb harjutusi tehes oma liigutusi ja kehahoidu		
Kelgutab mäest alla, täites eriülesandeid		
Suusatamisel kasutab libisemist		
Orienteerub koos õpetajaga		
II ÜLDOSKUSED		
2.1 Tunnetus- ja õpioskused:		
Tegutseb koos teistega		
Katsetab ja uurib erinevaid võimalusi		
Keskendub tegevusele		
Omandab teadmisi kogemuste ja kõne kaudu		
Teadmiste omandamisel kasutab lihtsamaid meeldejätmise viise		
2.2 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:		
Hakkab mõistma teiste inimeste tundeid		
Fantaseerib		
Teeb koostööd eesmärgi saavutamiseks		
Oskab avalikus kohas sobilikult käituda.		

Väljendab oma emotsioone ja räägib nendest		
2.3 Mänguoskused:		
Laps osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevuses		
Eelistab soole vastavaid mängu		

**6-7 AASTASE LAPSE ARENGUTABEL
JÕHVI LASTEAIAD ÕPPEKAVA ALUSEL**

LAPSE NIMI:VANUS.....

RÜHM:.....KUUPÄEV.....

TEOSTAJAD.....

*Arengutabeli täitja, kinnitab märgiga „+“, kui laps on eeldatava tulemuse omandanud,
kui ta seda pole, siis kirjutada MÄRKUSED , mis vajab veel arendamist*

LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED	+	MÄRKUSED (siia kirjuta, mis vajab veel arendamist)
I VALDKONNAD		
1.1 Valdkond: Mina ja keskkond		
Kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses		
Kirjeldab teekonda kodust lasteaeda		
Kirjeldab loomade välimust, loodust, taimi, seeni		
Oskab end tutvustada, teab pereliikmeid ja sugulasi		
Teab kodust aadressi, lasteaia aadressi		
Kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võivad mõjutada tervist		
Teab kodumasinatega seotud ohte		
Nimetab erinevaid ameteid		
Näitab kaardilt oma kodukohta		
Teab Eesti Vabariigi presidendi nime		
Nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone		
Loob ja hoiab sõprussuhteid		
Teab oma kohustusi ja õigusi		
Teab rühmareegleid ja täidab neid		
1.2 Valdkond: Keel ja kõne		
Suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda		
Saab aru kuuldu sisust ja reageerib sellele sobivalt		
Jutustab pildi järgi, vahendab ka oma tundeid		

Kasutab kõnes kõiki käändevorme		
Tunneb tähti, veerib 1-2 silbilisi sõnu		
Teab peast laule ja luuletusi.		
Teab vanasõnu, mõistatusi , kõnekäände		
1.3 Valdkond: Matemaatika		

Võrdleb hulki, kasutades mõisteid: rohkem, vähem, ühepalju		
Mõistab arvurida 12-ni		
Koostab matemaatilisi jutukesi		
Eristab ruumilisi kujundeid		
Teab kuude nimetusi		
Teab kellaega täistundides		
Orienteerub tasapinnal		
Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga: samm, pulk, nööp		
Mõõdab vedelikke, raskust		
Tunneb numbrimärke ja oskab neid kirjutada		
1.4 Valdkond: Kunst		
Nimetab erinevaid värvitoone		
Märkab mustri rütmi		
Segab värve, kasutab pintli otsa ja külge		
Fantaseerib, jutustab pildi kohta loo		
Niisutab voolingute ühenduskohti esemete tugevdamiseks		
Valmistab lihtsa mänguasja.		
Oskab õmmelda nööpi, heegeldada ketti		
1.5 Valdkond: Muusika		
Väljendab loovalt muusikast saadud elamusi		
Laulab ilmekalt loomuliku hääle ja vaba hingamisega		
Oskab iseloomustada kuulatud pala		
Eristab pille tämbri ja kõla järgi		
Mängib lihtsaid kaasmänge lastepillidel		
Liigub vastavalt muusika meeleolule		
Väljendab end loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu		
1.6 Valdkond: Liikumine		
Keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks		
Peab kinni ohutusreeglitest.		
Sooritab põhiliikumisi pingevabalt		
Organiseerib ise liikumismänge		
Mängib sportlike elementidega mängu – jalgpall, korvpall		

Sõidab jalg- ja tõukerattaga		
Suusatab vahelduva sammuga		
Ujub abivahenditega, treeneri juhendamisel		
Peab kinni kokkulepitud mängureeglitest.		
II ÜLDOSKUSED		
2.1 Tunnetus- ja õpioskused:		
Planeerib tegevusi.		
Üritab viia alustatu lõpuni		

Suudab keskenduda tegevusele 30 minutit		
Tegevuse planeerimisel kasutab sisekõnet		
Saab aru seostest, tajub nähtusi tervikuna		
2.2 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:		
Tajub teiste inimeste emotsioone		
Seab eesmärged ja üritab neid ellu viia		
Eelistab omasoolisi mängukaaslasi		
Teeb vahet hea ja halva käitumise vahel		
Mõistab, et inimesed võivad olla erinevad		
On olemas esmased tööharjumused		
2.3 Mänguoskused:		
Mängukeskkonna loomine, rollide jaotamine, arutlemine mängusüžee üle		
Laps valib mängukaaslasi		
Kasutab mängus loovalt erinevaid vahendeid, vajadusel teeb neid ise		
Tunneb rõõmu võidust, suudab taluda kaotust		
Algatab iseseisvalt mängu ja tegevusi		
Kujuneb oskus lahendada konflikte		

Lisa 2: Koolivalmiduse kaart

JÕHVI LASTEAIAD

Kooli nimi
Address

____. aprillil 2022 nr _____

KOOLIVALMIDUSE KAART

Üldandmed lapse kohta

Nimi:

Sünniaeg:

Lasteasutus: Jõhvi Lasteaiad, Puru tee 15 Jõhvi, reg.kood. 75038242

Rühma liik:

Kodune keel(ed):

Reg kood: 75038242
Puru tee 15
41534 Jõhvi

SEB EE941010552004541003

Telefon 3366378
E-post: rutt.koster@johvila.edu.ee
<http://www.johvila.edu.ee>

1. Üld- ja peenmotoorika (täidab liikumisõpetaja ja/või rühma õpetaja)
2. Eneseteenindus
3. Huvid ja motivatsioon
4. Mäng ja sotsiaalsed oskused
5. Emotsionaalne seisund ja käitumine
6. Tunnetustegevus
7. Kõne areng (täidab logopeed ja/või rühma õpetaja)
8. Eeluskused eesti keeles ja matemaatikas, silmaring
9. Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused
10. Kokkuvõtte lapse koolivalmidusest
 - 10.1 Lapse arengu tugevad küljed
 - 10.2 Arendamist vajavad küljed, soovitusel

11. Arvamus koolivalmiduse kohta

Õpetajad:

1.

/ees-ja perekonnanimi/

2.

/ees-ja perekonnanimi/

3.

/ees-ja perekonnanimi/

Lapsevanem(ad):

1.

/ees-ja perekonnanimi/

2.

/ees-ja perekonnanimi/

Direktor:

Lisa 3: INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA LAPSE ARENGU
PÕHIVALDKONDADE KAUPA

Lasteasutus

INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA

ajavahemikul

1. Üldosa

Lapse nimi, sünniaeg, elukoht

Varasem arengulugu, lapse arengutaseme kirjeldus ja analüüs antud ajahetkel

2. Arendustegevuse üldised tingimused ja eesmärgid

Isiklikus rehabilitatsiooniplaanis fikseeritud tingimused ja vajalikud teenused lapsele.

Koolieelse lasteasutuse keskkonna kohandamine lapsele: ruum ja vahendid, õpetajate töövormid, spetsialistide teenused, tugiisiku võimaldamine jne.

Arendustöö üldeesmärgid (miks, mis suunas ja kuhu soovitakse jõuda)

3. Oskuste kirjeldus arengu põhivaldkondade kaupa

ARENGUVALD KOND	EESMÄRGID	OSKUSED	MÄRKUSED
Kognitiivsed oskused			
Sotsiaalsed oskused			
Kommunikatsioon			
Motoorika			
Eneseteenindus			

Õpetaja kohandab rühmale planeeritavad tegevused ja vahendid vastavalt erivajadusega lapse arengutasemele iga läbivõetava teema ulatuses. Nädalaplani on lisatud lapse jaoks eraldi lahter „individualiseerimine“. Viisid ja ülesanded, mille kaudu saab lapsevanem oma lapse arengule väljaspool lasteaeda kaasa aidata, tuuakse välja punktide kaupa.

4. Individuaalse arenduskava koostajad ja osalejad

Amet, nimi, allkiri

Lapsevanemate nimed ja allkirjad

Kuupäev

5. Individuaalse arenduskava kokkuvõte (perioodi lõpus)

Saavutatud individuaalsed eesmärgid ja omandatud oskused.
Edasise arendustegevuse põhisuunad, korduva hindamistegevuse vajadus.
Tagasiside meeskonnaliikmetelt, sh. lapsevanemalt

Hinnang individuaalse arenduskava toimimisele.
Kuupäev, osalejad

Lisa 4: INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA ÕPPETEGEVUSE VALDKONDADE JA ÜLDOSKUSTE KAUPA

Lasteasutus

INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA AJAVAHEMIKUL.....

1. Üldosa:

Lapse nimi, sünniaeg, elukoht

Varasem arengulugu, lapse arengutaseme kirjeldus ja analüüs antud ajahetkel.

2. Arendustegevuse üldised tingimused ja eesmärgid:

Isiklikus rehabilitatsiooniplaanis (kui on tehtud) fikseeritud tingimused ja vajalikud teenused lapsele.

Koolieelse lasteasutuse keskkonna kohandamine: ruum, vahendid, õpetajate töövormid, spetsialistide teenused, tugiisiku võimaldamine

Arendustöö üldeesmärgid (miks, mis suunas ja kuhu soovitakse jõuda).

3. Oskuste kirjeldus õppetegevuse valdkondade ja õldoskuste kaupa

Õppetegevus	Eesmärgid	Raskusaste	Märkused
Mina ja keskkond			
Keel ja kõne			
Matemaatika			
Kunst			
Muusika			
Liikumine			
Eesti keel kui teine keel			
Üldoskused	Eesmärgid	Raskusaste	Märkused

Õpi- ja tunnetustegevus			
Mäng			
Sotsiaalsed oskused			
Enesekohased oskused			

Õpetaja kohandab rühmale planeeritavad tegevused ja vahendid vastavalt erivajadusega lapse arengutasemele iga läbivõetava teema ulatuses. Nädalaplaani on lisatud selle jaoks lahter „Individualiseerimine“.

4. Individuaalse arenduskava koostajad ja osalejad:

Amet, nimi, allkiri

Lapsevanemate nimed ja allkirjad

Kuupäev:

5. Individuaalse arenduskava kokkuvõte (perioodi lõpus):

Saavutatud individuaalsed eesmärgid ja omandatud oskused.

Edasise arendustegevuse põhisuunad, korduva hindamistegevuse vajadus.

Tagasiside meeskonnaliikmetelt, sh. Lapsevanematelt

Hinnang individuaalse arenduskava toimimisele

Kuupäev, osalejad

ARENГУVESTLUSE ARUANNE LAPSEVANEMAGA

Eesnimi	Perekonnanimi
----------------	----------------------

Vestluse toimumise kuupäev	
-----------------------------------	--

Vestlusel osalejad	
---------------------------	--

Lapsevanema ettepanekud ja ootused lasteaiale. Lapsevanema arvamus lapse kohta vestluse põhjal ja õpetaja märkused ning ettepanekud.

<p>Olen rahul</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Tähelepanu tuleks pöörata</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Ettepanekud lapse arendamiseks</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Kokkulepitud tegevused</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Lapsevanema arvamus arenguestluse ja kokkuvõtte kohta</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Õpetaja allkiri.....Lapsevanema allkiri.....</p>